Ara Pirineus, 17/04/21

En legítima defensa

Dedicat a tots aquells companys que, si han de dir que les espardenyes de vetes de la Rosalía són tan innovadores com moltes de les pedagogies trendy, ho fan i ja està.

Hem bufat la primera espelma. Un any són molts dies i ja estem a segon. Hem après a cuinar, a cosir, a ballar Jerusalema i a fer classes telemàtiques en totes les modalitats: a casa i projectats a pantalles; a classe sols parlant amb quadrets negres, xapetes de colors, fons marins dignes de Bob Esponja o viatges siderals; cadascú a casa seva i sent una peça més d'un mosaic bigarrat. Ens hem ficat a les habitacions dels alumnes i ells han entrat a casa nostra.

I és que aquí, els docents som gent que té un bon sou, un bon horari i fa tres mesos de vacances. Sovint, quan tothom dorm i ningú ens veu, treballem (de vegades moltes hores). Mesurem el darrer any en apps: zooms, meets, classrooms, mentimeters, geniallys, socratives, corubrics... i no fem fàstics al Moodle i al Kahoot, que després ens queixem de l'obsolescència. He gravat podcasts i m'he plantejat fer-me youtuber. Perquè sí.

Perquè, mentre la majoria de modes pedagògiques esbotzen les classes magistrals i veneren les TIC i les TAC (sense pensar que alimentem TOCS i al TDAHS), els alumnes miren classes per YouTube. Sento si algú es violenta, és el que té la subversió. Triomfen youtubers matemàtics i historiadors podcasters. Els nanos diuen que "els funciona" i més d'un confessa que li han salvat l'examen. Vist això em demano quines diferències hi ha entre una classe de matemàtiques per youtube i una classe magistral. Francament no ho sé veure. Els youtubers parlen, gesticulen, mostren esquemes i croquis; alguns, fins i tot, tenen pissarra. Youtube permet repetir el visionat fins que n'hem entès el contingut. Però no es tracta d'això. Els bons youtubers enfoquen: tenen clar quin és el "point" del vídeo. Els bons youtubers s'entenen. I s'entenen perquè s'expliquen bé.

Així doncs, ens hauríem de formar per fer-nos entendre de manera clara i concisa. Aprendre més retòrica i continguts, i menys ginys i apps que no arribaran mai a l'alçada de Fortnite. Sé que hi ha professors que gamifiquen les classes fent servir videojocs com el Minecraft i, endavant, si quan acaba el joc s'ha consolidat un aprenentatge i no n'ha quedat només l'anècdota. En tot cas, no soc gamer i en cap moment se'm va posar com a requisit per exercir la meva professió.

El sistema educatiu s'omple la boca d'atenció a la diversitat, un propòsit molt lloable si fos real. Però l'atenció a la diversitat fa figa. Hi ha col·lectius clarament desatesos, principalment professors i alumnes discrets: aquells alumnes a qui els agrada estudiar i volen saber però se n'avergonyeixen perquè a les aules brilla la fatxenderia i els espectacles de brillo i plomes;

alumnes introvertits que s'estimen més treballar sols que en grup; professors que funcionen amb energia renovable i s'autoabasteixen amb sinapsis, bolis Bic, fulls en blanc i, si poden atrapar una pissarra, captiven.

Professors que volen fer classe explicant allò que els apassiona sense banalitzar-ho, traient l'alumne de la seva zona de confort. Això no treu que, si han d'apel·lar als "ofendiditos" per portar els alumnes a la *Plaça del Diamant*, ho fan i, si han de recórrer al trap de J. Balvin per explicar Estellés, també ho fan perquè saben de què parlen perquè només una formació sòlida permet fer mortals sense prendre-hi mal.